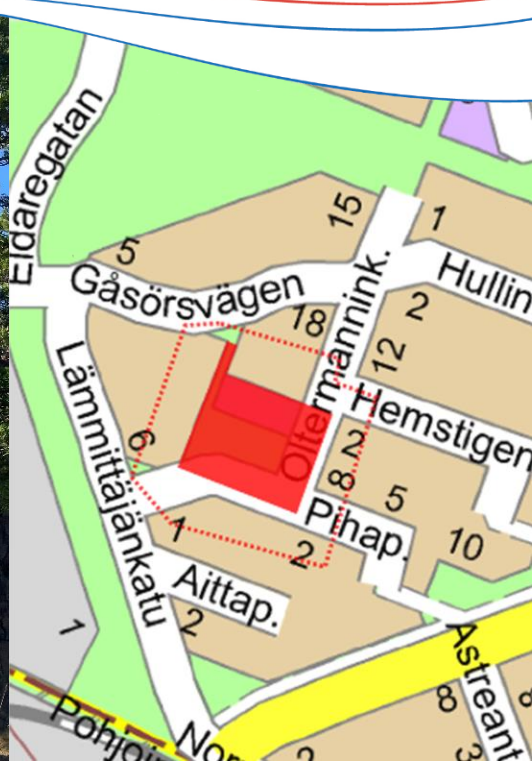




HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

KAAVOITUSKATSAUS 06/2023



KAAVOITUSKATSAUS 06/2023

Sisällys

1. JOHDANTO
2. MAAKUNTAKAAVOITUS
3. YLEISKAAVOITUS
4. ASEMAKAAVOITUS
5. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVIÄ TAI AKTIVOITUVIA HANKKEITA
6. HANGON KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO



1. JOHDANTO

**Hangon kaupunkistrategian
2021 – 2025 strategiset
painopisteet ovat
Elinvoimainen Hanko -
Hyvinvoiva Hanko -
Yhteisöllinen Hanko**

Strategian ja strategisten painopisteiden toteuttaminen edellyttää vahvaa vuoropuhelua sekä kaupungin sisällä operatiivisen henkilökunnan ja poliittisten päätöksentekijöiden välillä että kaupungin ja sen asukkaiden ja muiden toimijoiden kesken. Yhteinen tahtotilan kirkastuminen edellyttää, että yhteinen tahtotila kaupungissa on.

Yhteinen tahtotila löytyi esteettömyysasioiden tiimoilta; kaupunginvaltuusto hyväksyi Esteettömyysstrategian 18.4.2023. Hangon esteettömyysstrategia sai myös valtakunnallista huomiota. Näitä asioita mietitään jo alueiden suunnittelun aikana ja kaavoitusvaiheessa, kuten esimerkiksi Tulliniemen rannalla.

Asematorin sekä vanhan paloaseman ja lähiympäristön asemakaavan muutos saatettiin voimaan MRL 201 §:n nojalla maaliskuussa 2021 ja alueen toteuttaminen alkoi. Sittemmin on kaava saanut lainvoimankin. Uusi market rakentuu vauhdilla.

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava on vihdoon loppusuoralla. Natura-arvion tarveharkintaselvitys valmistui alkuvuodesta. Tavoitteena on saada yleiskaava hyväksymiskäsittelyyn vielä tämän vuoden aikana.

Luotsikadun alueelta ja ns. Furuvik III-kaavan alueelta luovutettiin pientalotontteja. Lisäksi käynnistettiin Oltermanninkadun asemakaavamuutos, mikä mahdollistaa muutaman kaivatun lisätontin kantakaupunkiin. Kaavamuutosten vuorovaikutustilaisuuksiin on panostettu.

Edelleen prosessissa on tasaisesti maanomistajan ranta-asetakaavoja. Viime kaavoituskatsauksen jälkeen hyväksytty Arvolan ranta-asetakaava ja Byön ranta-asetakaavan muutos.

Tämä kaavoituskatsaus kuvaa tilanteen kesäkuun lopussa 2023. Lisää tietoa Hangon kaavoituksesta ja maankäytönsuunnittelusta löydät kotisivuilta: [Kaavoitus - Hanko](#)

25.7.2023

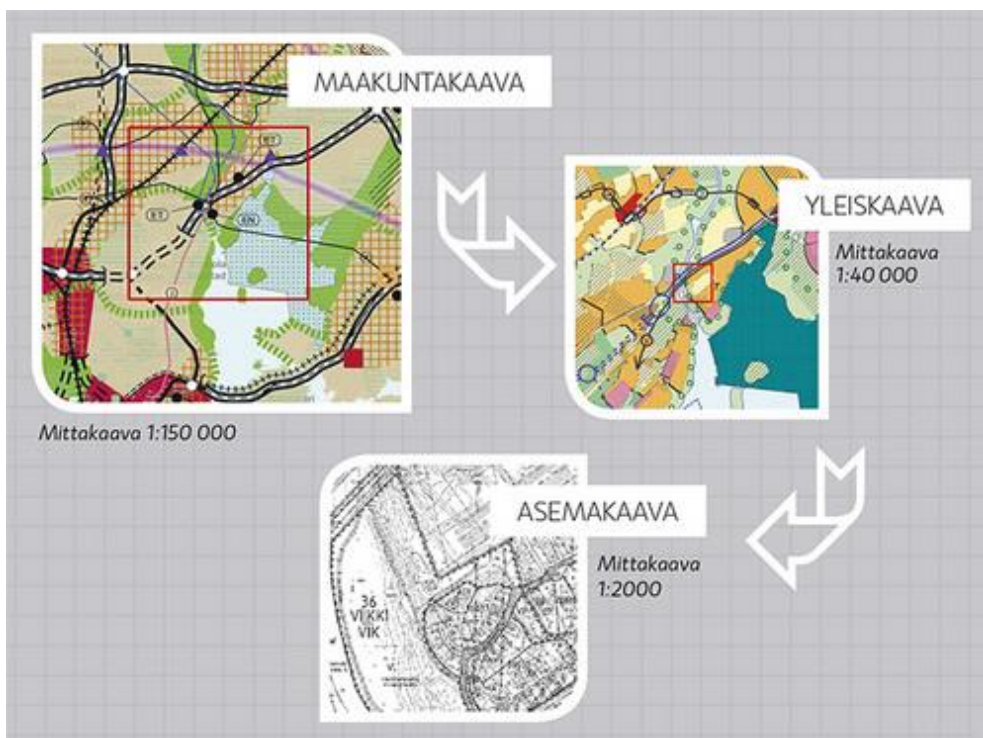
Kukka-Maaria Luukkonen,
kaupungingeodeetti



2. MAAKUNTAKAAVOITUS

Maakuntakaava on kartalla esitetty pitkän aikavälin suunnitelma maakunnan yhdyskuntarakenteesta ja alueidenkäytöstä.

Siinä sovitetaan yhteen valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Yleispiirteisimpänä kaavana se on ohje kuntien kaavoitukselle ja muulle alueidenkäytön suunnittelulle.



Hyväksytyt maakuntakaavat

Uusimaa-kaava 2050

Uusimaa-kaava 2050 sisältää Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavat. Uudenmaan keskenään erilaisten alueiden vahvuudet nousevat esille seutujen vaihekaavoissa Kokonaisuus kattaa koko Uudenmaan 26 kunnan alueen lukuun ottamatta Östersundomin aluetta, jolle on tehty erillinen maakuntakaava.

Länsi-Uudellamaalla tärkeitä teemoja ovat muun muassa sujuva liikenne, ainutlaatuinen miljö sekä matkailun ja vapaa-ajan toimintojen kehittäminen. Seutujen kaavojen taustavisiona toimii rakennesuunnitelma, jolla ei ole oikeusvaikutuksia. Suunnitelma kattaa koko Uudenmaan ja siinä esitetään kokonaiskuva maakunnan aluerakenteesta vuonna 2050.

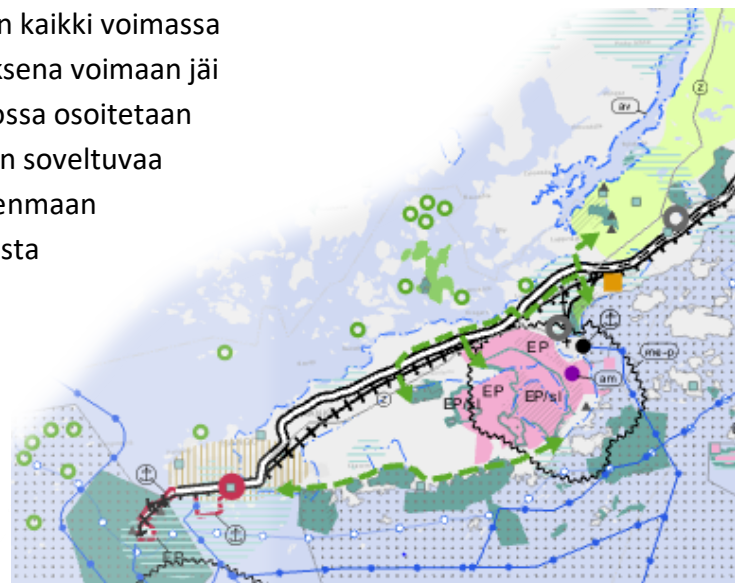


Uusimaa-kaavan 2050 kokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023.

Tullessaan voimaan Uusimaa-kaava kumosi alueen kaikki voimassa olevat ja lainvoimaiset maakuntakaavat. Poikkeuksena voimaan jäi Uudenmaan 4. vaihekaavan tuulivoimaratkaisu, jossa osoitetaan Itäiselle Uudellemaalle neljä tuulivoimatuotantoon soveltuvaa aluetta. Lisäksi oikeuskäsittelyn myötä Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan kaupan ratkaisu eroaa muista vaihemaakuntakaavoista.

Lisätietoja Uudenmaan aluesuunnittelusta:

<https://uudenmaanliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/>



3. YLEISKAAVOITUS

Työn alla olevat yleiskaavat

Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaava

Alue käsittää ranta-alueen Lappohjan taajamasta Koverharin satamaan, ulottuu jonkun verran Viskontien eteläpuolelle ja noudattelee Koverhagin Kartanontietä ohjoisessa. Alue on kooltaan n. 14,3 km².

Kaavoituksen tavoitteena on järjestää alueen käyttö ja rakentaminen niin, että sillä tuetaan ja vahvistetaan sataman toimintaedellytyksiä ja satamaan liittyvien toimintojen sijoittumista alueelle.



Lokakuussa 2021 pidetyn viranomaisneuvottelun yhteydessä nousi esille mahdollisesta Natura-arvioinnin laatimisen tarpeesta. Selvitys Natura-arvioinnin tarpeesta valmistui 17.4.2023. Uuden tielinjauksen alueelle on myös asennettu pohjavedenpinnan korkeuden mittausputkia kesällä 2023.

Tavoitteena on saada yleiskaava hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2023 aikana.

Täktomin yleiskaava; Furumontien ja Kobbenin välinen alue

Yleiskaavatyön tarkoituksena on tarkistaa alueen maankäytön tarpeet ja päivittää rantayleiskaavaa sekä Furuvin yleiskaavaa.

Alueelle on laadittu yleiskaavatason luontoselvitys vuonna 2015. Kaavatyö on ollut keskeytettynä.



4. ASEMAKAAVOITUS

Hyväksytyt asemakaavat

Tehtaanniemen asemakaavan muutos

Suunnittelualue sijaitsee kantakaupungin etelärannalla, noin 0,5 km päässä Hangon rautatieasemalta, Itäsataman vierassataman ja Itälahden välissä. Suunnittelualue koskee kortteliä 113 sekä katu-, satama- ja viheralueita. Kaava-alueen pinta-ala on 6 ha. Asemakaavamuutos mahdollistaa Tehtaanniemen rakentumisen tavoitteiden mukaisesti.

Kaavan tarkoitus on osoittaa Tehtaanniemen ja lähiympäristön maankäyttö siten, että tulevien toimintojen kehittäminen, sekä niihin liittyvät investoinnit rakentavat Tehtaanniemestä kaunista, toimivaa ja yhtenäistä satama- ja rantapuistovyöhykettä.

Koska alue on jo pitkälle rakentunut, on kaavan päätavoitteena mahdollistaa ympärivuotinen asuminen ja hotellin rakentaminen kortteliin 113, varmistaa kulku Naisten uimahuoneelle sekä ratkaista rantapuiston ja uimarannan käyttö.



Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavamuutoksen 15.9.2020. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 18.8.2022 hylännyt valituslupahakemuksen, jolloin hallinto-oikeuden päätös hylätä asemakaavasta tehty valitus jää voimaan. Asemakaavan muutos on tullut voimaan 15.9.2022.



Asematorin ja vanhan paloaseman asemakaavan muutos

Kaava-alue sijaitsee Hangon keskustassa rautatien pohjoispuolella ja on pinta-alaltaan noin 12 ha. Asemakaavamuuotos käsittää korttelit 526,527 ja 528, osan kortteleista 506 ja 529 sekä puisto-, tori-, rautatie- ja katualueita 5. kaupunginosassa.

Asemakaavamuuotoksen tavoitteena on sijoittaa alueelle päivittäistavarakauppa. Tavoitteena on lisäksi tutkia alueen täydennysrakentamismahdollisuudet, tarkistaa alueiden käyttötarkoituserkinnät, rakentamisen määrä sekä sijoittuminen alueella.



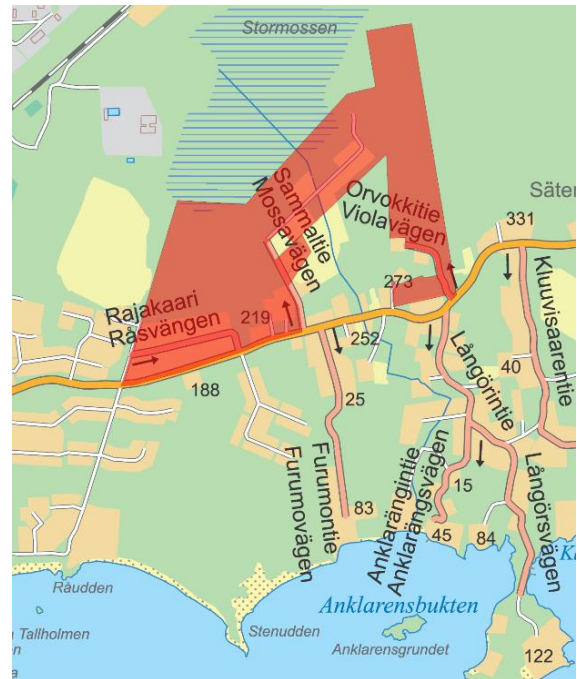
Kaavasta jätetty valitus on käsitelty ja kaavan hyväksymispäätös jäänyt voimaan. Asematorin sekä vanhan paloaseman ja sen lähiympäristön asemakaavan muutos on näin ollen saanut lainvoiman 14.10.2022.

Työn alla olevat asemakaavat

Sammaltien asemakaava

Maanomistaja on pyytänyt kaupunginhallitusta käynnistämään asemakaavan laatimisen omistamillaan kiinteistöillä Sammaltien varressa Täktomissa.

Tavoitteena on rakentaa korkeatasoinen asuinalue, jota palvelevat monipuoliset harrastamahdollisuudet niin aikuisille kuin lapsille. Uuden asuinalueen on tarkoitus tukeutua hevostilaan ja alueella jo olevaan toimintaan. Tavoitteena on muodostaa alueesta yhtenäinen kokonaisuus. Talojen läheisyyteen rakennetaan yhteistä oleskelu- ja puistoaluetta. Tavoitteena on, että jokainen asuintontti rajoittuu puistoon tai metsään.

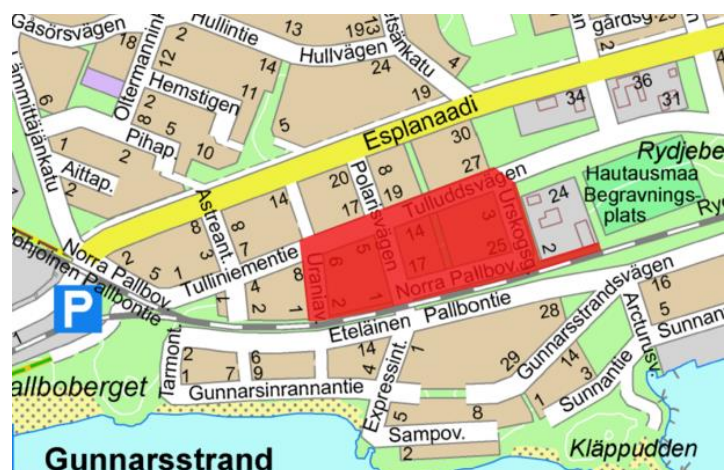


Ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 20.4.2023, että valmisteluvaiheen tarkastelua varten suunnittelualueutta laajennetaan niin, että se käsittää maanomistajan alueiden lisäksi ns. Rajakaaren asemakaava-alueet (1 ja 2), kiinteistön 78-403-2-512 sekä kiinteistön 78-403-2-512.

Kortteleiden 812-813 asemakaavan muutos

Kaava-alue sijaitsee lähellä Gunnarsinrantaa. Alue rajautuu etelässä Pohjoiseen Pallbontiehen ja rautatiehen, idässä Aarniometsänkatuun, pohjoisessa Tulliniementiehen ja lännessä Uraniantiehen.

Kaavamuutoksen päätavoitteena on ratkaista kortteleiden 811 ja 812 välisen puistoalueen käyttö sekä korttelin 813 ja rautatien välisen alueen käyttö. Samalla päivitetään vuoden 1953 asemakaava kortteleiden 811-813 osalta.



Ympäristölautakunta on käsitellyt osallistumis- ja arviointisuunnitelman elokuussa 2017. Kaavaehdotus ollut nähtävillä 23.1.-24.2.2023.

Furumon asemakaava

Suunnittelualue sijaitsee noin 4 km Hangon keskustasta. Alue käsittää kiinteistöjä Täktomintien eteläpuolelta Furumontien lähiympäristössä sekä osan Täktomintiestä. Alue on pinta-alaltaan noin 6,9 ha.

Suunnittelualueelle kohdistuu rakentamispaineita ja siellä on tiheä kiinteistöjaotus. Lisärakentaminen alueelle edellyttää kaavoitusta. Ympäristölautakunta on kokouksessaan 12.6.2012 § 79 kiirehtinyt alueen kaavoituksen käynnistämistä.

Lisärakentamisen mahdollistamisen lisäksi suunnittelualueen kaavoituksen keskeisenä tavoitteena on tukea alueen virkistyskäyttömahdollisuuksia.

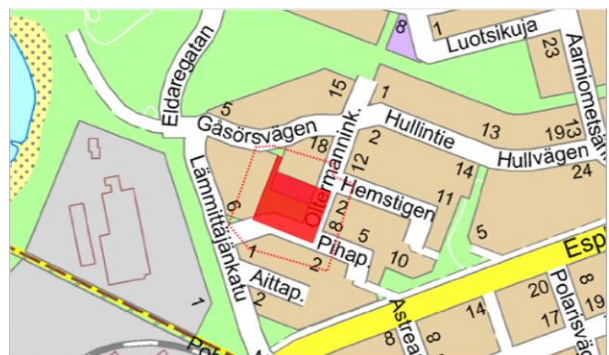


Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 25.9. - 24.10.2017. Kaava-alueella on voimassa MRL 53 §:n mukainen rakennuskielto ja MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

Oltermanninkadun asemakaavan muutos

Kaava-alue sijaitsee korttelissa 866 ja se koskee katu- ja viheralueita. Alue rajautuu etelässä ja idässä Oltermanninkatuun, pohjoisessa asuinalueeseen, sekä lännessä katu- ja viheralueeseen. Alue on pinta-alaltaan noin 0,5 ha.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on tiivistää kaupunkirakennetta ja kehittää radan pohjoispuoleista pientaloaluetta suunnitteleamalla alueelle pientalotontteja.



Lähialueen asukkaille suunnattu valmisteluvaiheen vuorovaikutustilaisuus järjestettiin 23.3.2023. Kaavaehdotus tulee nähtäville vuoden 2023 aikana.

Jääkellarin tontin asemakaavamuutos

Suunnittelualue sijaitsee Hangon keskustan tuntumassa, kylpyläpuistossa Appelgrenintien, Casinon, Tenniskerhon ja Puistovuorten välisellä alueella. Alue kuuluu Hangon kansalliseen kaupunkipuistoon. Kaava-alueeseen kuuluu voimassa olevan kaavan kaavatontti 1 korttelissa 322.

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 0,35 ha. Suunnittelualueella sijaitsee tällä hetkellä vanha, 1939 rakennettu jääkellariksi kutsuttu tiili/puu rakennus, joka aikoinaan toimi maakellarina ruoan säilytystä varten. Nykyisin rakennusta on käytetty varastorakennuksena.



Ympäristölautakunta on 15.6.2023 päättänyt asettaa valmisteluvaiheen vuorovaikutusmateriaalin nähtäville. Yleinen tiedotus- ja keskustelutilaisuus järjestetään 17.8.2023.

Hangonkyläntie

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee kortteleita 935 ja 936 sekä puisto- ja katualuetta. Alue sijaitsee Hangonkyläntien varressa ja sille on tarkoitus laatia asemankaavan muutos, jossa pääasiassa olisi pientalotontteja.

Ekologinen käytävä tulee huomioida kaava-alueen pohjoisosassa. Ajatuksena on laatia kaava siten, että alueella voidaan hyödyntää aurinkoenergiaa ja maalämpöä. Puhumme ns. HINKU-kaavasta.



Kaavan käsittely jatkuu 2023.

Asemakaavanmuutos Mannerheimintie 10, 12 ja 14

Suunnittelualue sijaitsee noin 1,5 km Hangon keskustasta. Alue käsittää Mannerheimintien eteläpuoleiset kiinteistöt 78-10-1004-2, 1004-3 ja 1004-4 sekä tien ja tonttien väliset puistoalueet ja on pinta-alaltaan noin 0,87 ha. Kaava-alueen rajaus tarkentuu suunnittelutyön aikana.

Suunnittelualueen kaavoituksella on tavoitteena ratkaista tien ja tonttien väliin jäävien puistoalueiden käyttö sekä rakennusten suojelutarve jatkossa. Tavoitteet tarkentuvat kaavoitustyön aikana.

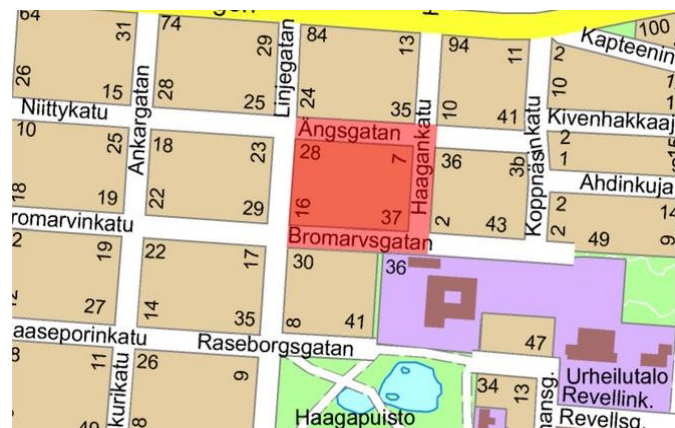


***Ympäristölautakunta on käsitellyt osallistumis ja arviointisuunnitelman helmikuussa 2019.
Käsittely jatkuu 2023.***

Korttelin 607 asemakaavan muutos

Suunnittelualue sijaitsee kantakaupungissa Esplanaadin pohjoispuolisella pientaloalueella. Alue käsittää korttelin 607 lisäksi myös katualueita Bromarvin-, Niitty- ja Haagankadulta. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 2,7 ha.

Suunnittelualueen kaavoituksella on tavoitteena ajantasistaa vuoden 1953 asemakaava sekä mahdollistaa kortteleiden tiivistäminen huomioiden jo toteutunut rakentaminen. Tavoitteena on myös turvata alueen merkitys maakunnallisesti arvokkaana rakennettuna kulttuuriympäristönä.



***Ympäristölautakunta on käsitellyt osallistumis- ja arviointisuunnitelman kesäkuussa 2018
ja kaavahanke on tullut vireille 30.8.2018. Kaavan käsittely jatkuu 2023.***

Rajakaari I

Asemakaavoitus koskee Täktomin kylän kiinteistöjä Rajatien, Täktomintien ja Sammaltien välisellä alueella sekä tiealuetta.

Rajakaaren alueella on tiivis kiinteistöjaotus, mutta ei asemakaavaa. Ympäristölautakunta ei ole voinut kaikissa tapauksissa tehdä myönteisiä suunnittelutarveratkaisuja ja onkin edellyttänyt, että alueen kaavoitukseen ryhdytään.



Kaavaluonnos on ollut nähtävillä 5.11. – 7.12.2018. Kaava-alueella on voimassa MRL 53 §:n mukainen rakennuskielto ja MRL 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

Lappohjan taajaman ranta-alueiden asemakaava ja asemakaavan muutos

Suunnittelualue sijaitsee Lappohjan taajamassa. Ranta-alueilla toteutuneen rakentamisen pääpaino on vapaa-ajan asumisessa, mutta suunnittelualueella sijaitsee myös ympärivuotisessa käytössä olevia pientaloja sekä kerrostaloja. Suunnittelualueen itäosassa on uimaranta, teollisuutta ja pienvenesatama, länsiosassa dyynialue ja kurssikeskus. Pinta-alaltaan kaava-alue on noin 117 ha.



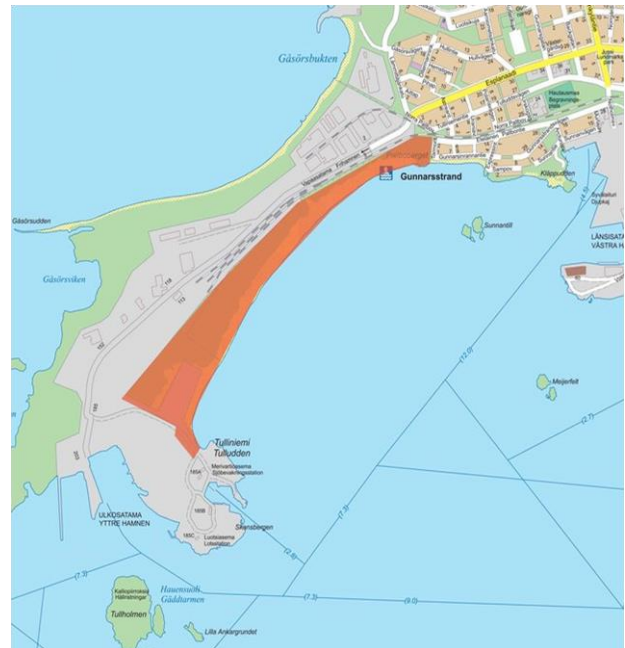
Kaavoituksella on tavoitteena lisätä Lappohjan taajaman vetovoimaa, ottaa huomioon ja hyödyntää alueen luontoarvot sekä kiinnittää erityistä huomiota rantojen monipuoliseen käyttöön ja vapaaseen käytettävyyteen.

Kaavaluonnokset ovat olleet nähtävillä 1.6.-30.6.2017. Kaavoitustyö on keskeytetty toistaiseksi Koverharin ja Lappohjan alueen yleiskaavan jatkotyöstämiseksi.

Tulliniemen rannan asemakaavan muutos

Kaava-alue sijaitsee Hankoniemen kärjessä, kaakkoispuolella. Alue käsittää 8. kaupunginosan puisto-, uimaranta- ja erityisalueita ja on pinta-alaltaan n. 35 ha.

Viime vuosina kiinnostusta alueen aktiivisesta käytämisestä ovat osoittaneet useiden eri tapahtumien järjestäjät sekä erityisesti purje-/leijalautailijat. Suunnittelualan kaavoituksella on tavoitteena päivittää asemakaava vastaamaan alueen muuttuneita maankäytön tarpeita. Ympäristöministeriö on myöntänyt avustusta alueen luonnonhoitotyöhön.



Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 17.11.-19.2.2022. Kaupunginhallitus on hyväksynyt ehdotuksesta saatuun palautteeseen laaditut vastineet 19.6.2023

Juvikinkatu

Juvikinkatu 6 b

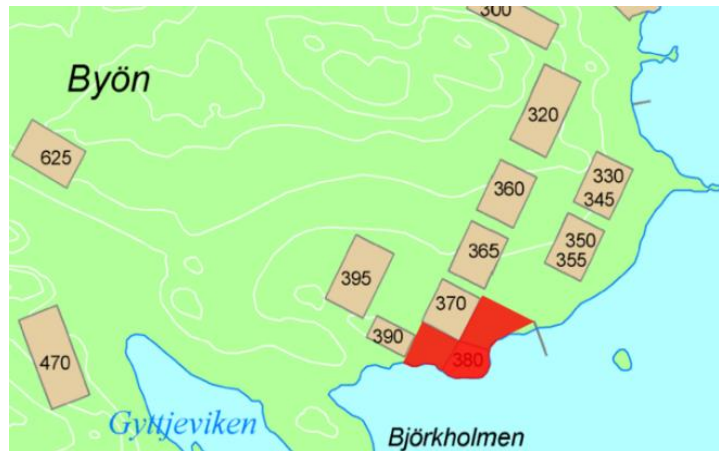
Asemakaavamutoksella tontin käyttötarkoitus muutetaan rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialueeksi (AR). Rakennusoikeus puolittuu samalla nykyisestä. Kerroslukumerkintä muuttuu merkinnäksi II, eli enintään kaksi kerrosta.

Kaupunginhallitus päätti 17.9.2012 asettaa kaavaehdotuksen julkisesti nähtäville. Kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 5.11.– 19.11.2012, jona aikana jätettiin yksi muistutus.

Hyväksytyt ranta-asemakaavat

Byön ranta-asemakaavan muutos

Suunnittelualue käsittää osan kiinteistöstä Tamminiemi 78-404-1-275 Hangon Byö:ssä. Kaava-alueen pinta-ala on noin 0,5 hehtaaria ja sen rantaviiva on noin 150 m. Ranta-asemakaavamuutoksen tavoitteena on osoittaa olemassa olevan entisen omakotitalon, nykyisen loma-asunnon, ja saunan kohdalla vallitsevan tilanteen mukaisesti loma-asuntorakennuspaikka.



Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaavan 7.3.2023. Kaava tuli voimaan 18.5.2023.

Arvolan ranta-asemakaava

Kaava-alue käsittää kiinteistön Arvola 78-402-1-42 Hangon Bengtsårissa. Kaava-alueen pinta-ala on n. 3,3 ha ja sen rantaviiva n. 125 m. Ranta-asemakaavan tavoitteena on osoittaa Arvolan kiinteistölle 78-402-1-42 loma-asunnon rakennuspaikka.



Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt ranta-asemakaavan 18.4.2023. Kaava tuli voimaan 6.7.2023.

Työn alla olevia ranta-asemakaavoja

Drottningstrand ranta-asemakaava

Koskee osaa tilasta Drottningstrand 78-401-3-27 ja osaa tilasta Nygård I 78-401-3-11 Hangon kaupungin Tvärminnen kylässä. Yhteensä kaava-alueen pinta-ala on 11,04 ha.

Ranta-asemakaavan päätavoitteena on suunnitella tilan Drottningstrand rantaan omarantaisia loma-asuntotontteja. Tavoitteena on myös, että rakennukset liitetään kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon. Sijoittamalla rakentaminen rantaan keskitetään rakentaminen jo rakennetulle alueelle.



Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 15.9 -15.10.2022.

Erikssons udden ranta-asemakaava

Suunnittelualue käsittää kiinteistöt Erikssons udden 78-401-8-22 sekä Erikssons udden I 78-401-8-30, jotka sijaitsevat Tvärminnessä n. 14 km Hangon keskustasta itään. Kaava-alueen pinta-ala on 3,04 hehtaaria.

Ranta-asemakaavan tavoitteena on ottaa huomioon luonto- ja ympäristöselvitysten johtopäätökset ja osoittaa kummallekin tilalle yksi omarantainen loma-asunnon rakennuspaikka.



Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 29.5.-30.6.2023.

5. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVIÄ TAI AKTIVOITUVIA HANKKEITA

Kaavoitusohjelma 2023 – 2025

Itäsatama

Itäsataman asemakaava päivitetään.

Aarniometsän alue

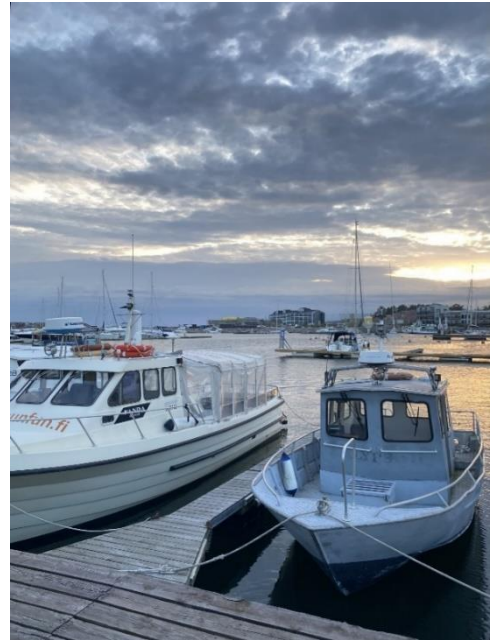
Käyttötarkoitus tarkistetaan, tavoitteena saada lisää pientalotontteja kantakaupunkiin.

Korttelit 814-815, 819-823

Ensimmäisen asemakaavan perusparannus jatkuu.

Maankaatopaikka

Maankaatopaikan toiminnan mahdollinen jatkaminen edellyttää, että kantakaupungin yleiskaava päivitetään.



MRL 7 § mukaan kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa ja maakunnan liitossa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

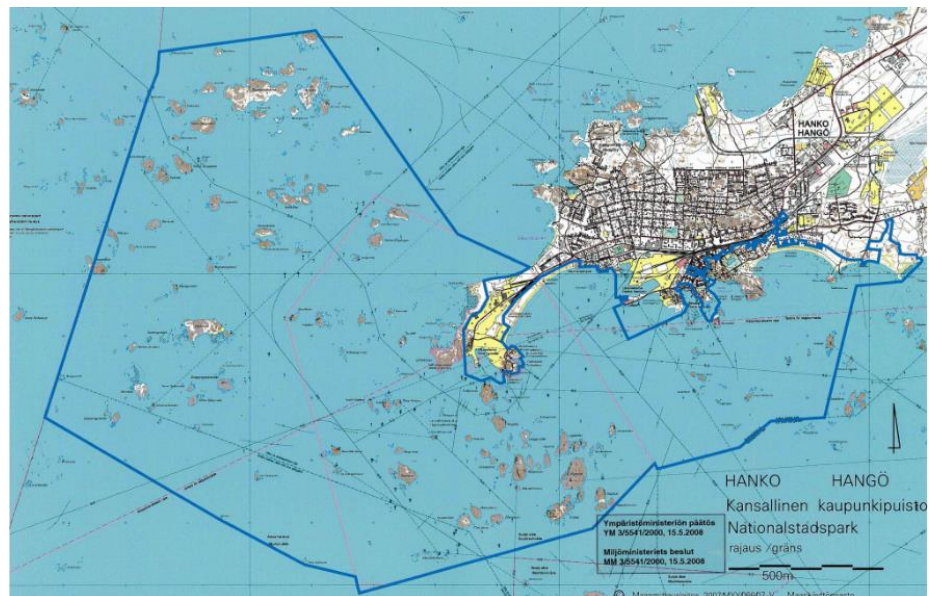
6. HANGON KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO



HANGON KANSALLINEN
KAUPUNKIPUISTO
HANGÖ NATIONALSTADSPARK

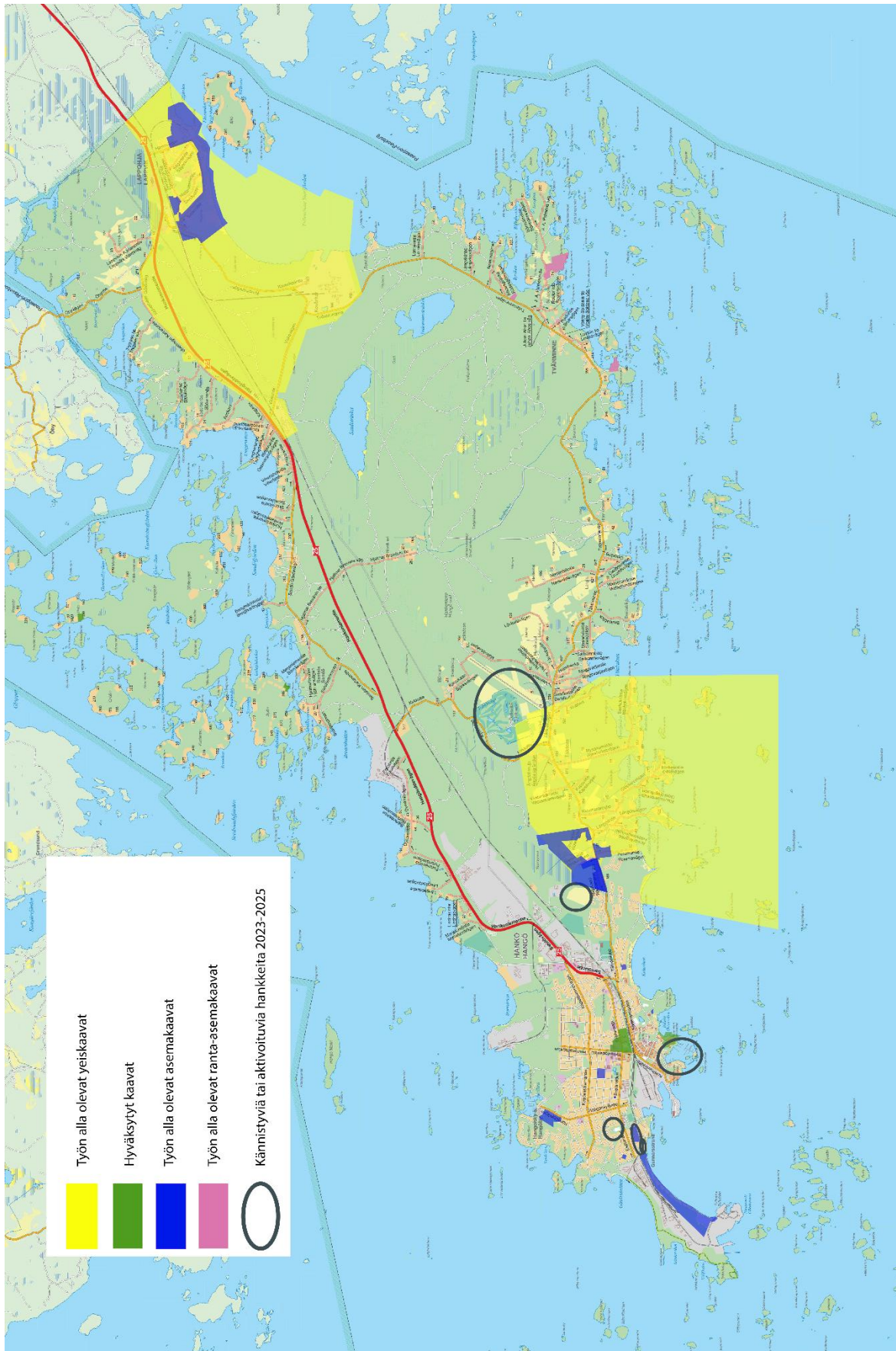
Hangon kansallinen kaupunkipuisto on perustettu ympäristöministeriön päätöksellä 15. toukokuuta 2008. Sen laajuus on n. 6300 ha.

Kansallisen kaupunkipuiston tavoitteena on Hangon ainutlaatuisen kulttuuri- ja luonnonympäristön vaaliminen ja hoitaminen. Hoidon ja käytön tavoitteet ja toimenpiteet on esitetty suunnitelmassa alueittain.



Alueelle on sijoitettu infotauluja. Hyväksytyyn hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttamiseksi suunniteltuihin hoitotöihin liittyvästä maisematyöluvasta jätetty valitus hylättiin hallinto-oikeudessa.





Kaavoitusprosessin kulku

<p>1. Aloitusvaihe</p> <p>Kaavahanke käynnistyy kunnan tai yksityisen aloitteesta</p>	<p>Kartoitetaan kaavan tarve ja tavoitteet. Laaditaan OAS eli osallistumis- ja arviointisuunnitelma, josta selviää mm. suunnittelualue, suunnittelun lähtökohdat, osalliset, osallistumisen järjestäminen sekä perustiedot kaavahankkeesta ja sen valmisteluprosessista. Kaavan vireilletulosta kuulutetaan Hangon kaupungin ilmoitustaululla, kotisivuilla ja paikallislehdissä.</p>	<p>*Osallisilla mahdollisuus mielipiteisiin</p>
<p>2. Valmisteluvaihe</p> <p>Laaditaan tarvittavat selvitykset ja luonnokset</p>	<p>Kaavaan liittyvissä selvityksissä voidaan käsitellä mm. maaperää, kasvillisuutta, kulttuurihistoriaa tai liikennettä. Valmisteluvaiheen vuorovaikutus voidaan hoitaa esim. laatimalla kaavaluonnos/-luonnoksia ja/tai järjestämällä yleisötilaisuus. Aloitusvaiheen mielipiteet käsitellään ja otetaan tarpeen mukaan huomioon jatkosuunnittelussa.</p>	<p>*Osallisilla mahdollisuus mielipiteisiin</p>
<p>3. Ehdotusvaihe</p> <p>Virallinen kaavaehdotus asetetaan nähtäville</p>	<p>Kaavaehdotuksen nähtäville asettamista kuulutetaan Hangon kaupungin ilmoitustaululla, kotisivuilla sekä paikallislehdissä. Muistutukset ja lausunnot käsitellään ja niihin laaditaan vastineet. Kaavaehdotukseen tehdään tarvittaessa muutoksia.</p>	<p>*Osallisilla mahdollisuus kirjallisiin muistutuksiin ja lausuntoihin</p>
<p>4. Hyväksyminen</p> <p>Kaupunginvaltuusto päättää hyväksymisestä</p>	<p>Hyväksymispäätöksestä kuulutetaan Hangon kaupungin ilmoitustaululla, kotisivuilla sekä paikallislehdissä. Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan myös erikseen heille, jotka ovat kaavan nähtävillä ollessa sitä erikseen pyytäneet ja antaneet yhteystietonsa muistutuksen tai lausunnon jättämisen yhteydessä. Valitusaika valtuuston päätöksestä on 30 päivää.</p>	<p>Valitusmahdollisuudet hallinto-oikeuteen ja edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen</p>
<p>5. Voimaantulo</p> <p>Kaava tulee voimaan valitusajan jälkeen mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta.</p>	<p>Kaava saa lainvoiman 30 vrk:n kuluttua ko. pöytäkirjan nähtäville asettamisesta, mikäli valituksia tai oikaisukehotusta ei ole. Kaava saatetaan voimaan kuulutuksella.</p>	<p><i>*Osallisia ovat alueen maanomistajat ja asukkaat sekä kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa ja ne viranomaiset tai yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.</i></p>